

LA GENT

Amoïnats per consolidar l'estereotip, marcar a foc el contrarelat i impedir un debat sa, que obligués a plantejar les causes del conflicte, l'Estat (i per Estat s'entén la confluència entre el poder polític i el mediàtic) no va entendre mai la veritable geometria del problema català. Es tractava de menysprear-lo, escapar-lo i demonitzar-lo, fins a deixar en els ossos la capacitat d'argumentar. Si es guanyava la batalla de la retòrica, devien pensar els seus saberuts estratègs, no faria falta l'esgrima de la política.

I així es van embrancar en una sistemàtica campanya de desprestigi de les reivindicacions sobiranistes, convertides en un munt d'eslògans buits, perpetrats per quatre líders radicalitzats. Durant tots aquests anys de negació de la política, el conflicte es va reduir a una pila de mentides, manipulacions grolleres i l'esport preferit dels micròfons irredempts: el menyspreu fatxenda.

En el millor dels casos, el tema català es reduïa a un intent d'alguns polítics de fugir d'escàndols de corrupció, amb Pujol fins a la sopa. En el pitjor, cavalcaven les metàfores del reductio hitlerum, i els independentistes es convertien en una colla de nazis soft que defensaven idees totalitàries. L'escriptor Suso de Toro ho resumia en un dels seus punyents tuits: "Cuánto os lleváis reído de los catalanes en vuestras tertulias de radio y televisión, vuestros manifiestos de intelectuales, mano dura...". Però no només als mitjans de comunicació, perquè el relat manipulat i menyspreatiu va néixer dels braguers de la política, i va ser la política la que el va imposar com a pensament únic. I així ha estat com, al llarg d'anys, hem perpetrat una conversa del "crida que no et veig", en què el menys important era el que passava. Al cap i a la fi, per a què preocupar-se de la realitat, si es tractava d'ofegar-la amb capes ingents de xerrameca buida.

El problema, tanmateix, és que les realitats tendeixen a ser tossudes, i per molt clatellot retòric que els etzibis, al final surten a la superfície amb tota la força. I una de les veritats menystingudes, negades i amagades és que el conflicte català era profund, anava de baix a dalt, i no a la inversa, i naixia d'una fatiga i un empenyament larvats en anys d'enganys i decepció. No ho van entendre mai a la Moncloa i rodalia, i així van anar perpetrant els errors: si atacaven Mas, cauria i s'acabaria; després tocava la resta de líders; després els moviments ciutadans..., i així fins a l'error final. Aquesta és la clau del que està passant i no han volgut valorar: que és la gent, la ciutadania, àmplies capes de la població catalana, de tot signe i condició, qui ha dit prou. Per això el moviment és tan fort, i per això Rajoy no el vencerà amb la repressió i la por. Ho hauria aconseguit si les mentides dels micròfons haguessin estat certes. Però no ho eren, i ara tenen el que tenen: tot un país revoltat.